

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.03.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Сега

✓ Промените в конфискацията на престъпно имущество залагат мини

От измененията в закона, приети единодушно на първо четене, вече се оплака бизнесът, но те могат да се отразят и на обикновени хора

11 февруари 2016 г. В пленарната зала на българския парламент има 100 депутати от всички цветове. Рядко срещано явление е, че всички те вкупом и без нито един глас против гласуват закон, пък било то и на първо четене. В случая става дума за проекта за промени в Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (ЗОПДНПИ).

Веднага след това като най-важна новина се извади, че промените предвиждат, че при разлика от 120 000 лв. между законните доходи и имуществото ще се пристъпва към конфискация. В момента законът определя като значително несъответствието със 250 000 лв. между доходите и имущество. "Сумата от 250 000 лв., посочена в сега действащия текст на закона, е значително надвишена, имайки предвид динамичната промяна в цените на недвижимите имоти, моторните превозни средства и доходите на лицата към настоящия момент в страната, както и съкращаването на проверявания период от 25 години на 10 години. Анализът на образуваните проверки след влизането в сила на ЗОПДНПИ показва, че в общия случай несъответствието е в рамките на издръжката на тричленно семейство за 10-годишния период, или около 80 000 лв.", твърдят вносителите на проекта. Те са петима депутати от ГЕРБ - председателят на правната комисия Данаил Кирилов, Анна Александрова, Пламен Манушев, Владимир Тошев и Христо Гаджев.

Така представените сметки нещо не се връзват много-много. Защото това би означавало 8000 лв. издръжка на тричленно семейство годишно, което пък би означавало по 680 лв. на месец, или по около 230 лв. на човек. Това би означавало, че всеки от тези членове на семейство е разполагал с под 8 лв. на ден. Сигурно е, че има много такива хора, но чак пък това да е "общият случай".

Но това да е само проблемът, човек да махне с ръка. Дни след приемането на проекта на първо четене обаче бизнесът алармира, че промените всъщност залагат множество бомби

"Оставаме с впечатлението, че тихомълком, без да се провежда необходимото широко обществено обсъждане, се приемат на първо четене текстове, които превръщат ЗОПДНПИ и Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество (КОНПИ) в репресивен инструмент, под ударите на който може да попадне всеки невинен български гражданин", написаха в специална позиция от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Оттам се обявиха и директно "против приемането на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество".

Бизнесът твърди, че с промените се въвеждат три абсолютно неприемливи постановки. Основната сред тях е предвижданото въвеждане на обратна тежест на доказване не само за всички ответници, но и за лицата, спрямо които не се търси и установява престъпна дейност. Последните включват и хората, които добросъвестно са придобили имущество, което впоследствие се е оказало придобито незаконно от праводателя им, без те да знаят или да са длъжни да знаят това. Такова законодателно решение може да има за последица необходимостта добросъвестно придобилото лице да доказва, че точно неговият имот е придобит от потенциалния престъпник чрез законни доходи, а не с доходи от престъпление. Такава ситуация създава непреодолими доказателствени затруднения и рискове за добросъвестните трети лица, смятат от бизнес асоциацията. На практика това означава, че ако един напълно добросъвестен гражданин е купил през 2011 г. имот от някого, то изведнъж например през 2016 г. може да му се наложи да доказва, и то при дълга процедура, че е сторил това със законови доходи. И то само защото изведнъж се оказва, че продавачът е разследван, че срещу него има конфискационно производство, че той е придобивал с пари от престъпна дейност. Такава престъпна дейност може да е например дори някой строител и инвеститор, който е направил няколко кооперации. И изведнъж се оказвал, че той не е платил много данъци. Или пък се оказва измамник. И срещу него почва някакво наказателно дело. Тогава на всички придобили от него апартаменти във въпросните кооперации може да им се наложи да доказват

доходите, с които са ги купили. Още по-опасна е промяната в закона, според която "до доказване на противното се предполага, че имуществото, за което не са установени законови доходи, е незаконно придобито". Ще е в задължение на проверявания да оборва тази презумпция. Предвижда се задължение данните от писмената декларация на проверяваното лице да бъдат подкрепяни от писмени доказателства (документи), без да се отчита фактът на значителната продължителност на проверявания период, което прави малко вероятно съхраняването на такива документи, се отбелязва в становището на бизнес организацията. Според тях въведената презумпция създава необосновано предимство на комисията, респ. на държавата, в административния процес по установяване. Нарушава се балансът на правата на страните, нарушава се принципът на равнопоставеност и се злоупотребява интересът на проверяваните, като се освобождава държавата от ангажимента да установява и изследва факти, от които черпи права. Органът, който е компетентен да проверява и отнема, разполага с несравнимо по-голям кадрови и властови ресурс и интересът да установи незаконността е негов.

Заедно с въвеждането на въпросната презумпция с промените се предлага да отпадне друга разпоредба, която беше в полза на тези, по чието имущество и доходи рови комисията. Тя предвижда, че "когато се изисква доказването да се извърши с писмен документ, не могат да се правят изводи във вреда на ответника, ако бъде доказано, че документът е загубен или унищожен не по вина на страната". Мотивът за отпадането на нормата е, че нарушавала принципа на равенство на страните в процеса. "Тя предоставя възможност на ответната страна чрез процесуално бездействие да извлича благоприятни последици", твърдят депутатите от ГЕРБ.

Бизнесът се обявява и против измененията, които дават право на Комисията по конфискация да събира информация за проверяваното лице от всички държавни и обществени източници. Смята се, че с промените се вкарва абсурдна норма, позволяваща при неподлежащо на съдебен контрол административно производство да се извършват действия по претърсване и изземване, снемане на обяснения и сведения. Предлаганите промени създават възможност за неоправдано засилваща се репресия, фактическите действия по претърсването и изземването се предоставят на некомпетентни лица, стоящи извън специализираните органи на прокуратурата и полицията, а това е предпоставка за нарушаване на правата на проверяваните граждани, твърди Асоциацията на индустриалния капитал.

Оттам се възмущават и на факта, че статутът на КОНПИ се урежда в Правилник, приет от самата нея и неподлежащ на утвърждаване и съответно на пряк съдебен контрол. По този начин комисията щяла да има възможност да променя структурата си по своя преценка, когато и както намери за добре, без да съблюдава обективни критерии като ефективност на дейността например. Предложението за увеличаване (удвояване) на мандатите на членовете на КОНПИ не съответства на възприетата от закона и демократичното общество обща идея за мандатност. Така на практика се произвеждат "професионални екзекутори" с 10-годишни чиновнически ангажименти, смятат от бизнес организацията.

Те алармират и за разширяване на наказателната репресия по отношение на по-широк кръг лица, при подозрение че са извършили административно нарушение, от което се създава облага от 50 хиляди лева. Според тях това е напълно неприемливо, защото в предложения вид законът не предвижда административното нарушение действително да е създавало облага, а е достатъчно съществуването на възможност да създаде такава, за да се породят нормативно основание цялото имущество, а не само тази облага, да подлежат на отнемане, ако отсъства законоустановен доход.

В закона се въвежда и своеобразен минимум, под който конфискацията на имуществото не е рентабилна. В полза на държавата ще се отнема само "имущество, чиято стойност самостоятелно или съвкупно е не по-малко от 10 000 лв.". Това означава определено още по-голяма масовост на случаите, в които хората ще трябва да се обясняват.

С проектозакона се правят и промени относно престъпленията, извършването на които може да доведе до конфискация. В момента повдигане на обвинение за незаконна сеч е основание за започване на проверка от КОНПИ. С проекта се предлага конфискация да следва само при квалифицираните случаи на незаконна сеч. Предлага се и само квалифицираните състави за разпространение и държане на наркотици да са основание за конфискация. Според депутатите това се налага, тъй като сега голяма част от образуваните проверки на основание обвинение по чл. 235 и чл. 354а от НК завършвали с предложения за прекратяване поради липса на имущество на значителна стойност

Експерти предупреждават и за друг спорен текст. С него се въвежда правило, според което 15-годишната давност, с която се погасяват правата на държавата да отнеме имущество, да спира от датата на започване на процедурата по конфискация. Аргументът е, че в този срок влиза 10-годишният проверяван период и 5 години, необходими за провеждане на административното и съдебното производство по закона. Давностните срокове са въведени, за да дисциплинират държавните органи. И е твърде спорно въвеждането на спирането им, при това в определено репресивна процедура, каквато е конфискационното производство.

Както и да го погледне човек, то промените може да се отразят и на обикновените, добросъвестни български граждани. На които би трябвало да служат и българските депутати. И на първо, и на второ четене...

[Експерт.бг](#)

✓ "Възможностите за българския бизнес в новата геополитическа среда" е темата на риск конференцията на Кофас

За четвърта поредна година Кофас България ще организира и проведе конференция за управление на риска. Събитието ще се състои на 14 април 2016 г. и се очаква да бъде посетено от мениджъри, предприемачи, финансови и риск специалисти и представители на държавни институции.

Конференцията за управление на риска е посветена на горещата тема за геополитическите промени в световен мащаб и влиянието им върху българския бизнес. Програмата е организирана в три панела – за глобалните политики и новите възможности пред компаниите, за новите аспекти на финансовия мениджмънт в бизнеса и за иновациите – дигитални финансови решения за компаниите и институциите. Очаква се в конференцията да бъдат очертани конкретни полезни идеи и решения за управление на риска, осигуряване на стабилност и развитие на бизнеса на малките и големи компании. Ще бъдат засегнати и икономическите промени в световен мащаб, които влияят както върху бизнеса, така и върху формирането на икономически политики в държавата.

Сред лекторите и панелистите в конференцията за управление на риска са Жулиен Марсили, главен икономист на Кофас груп, който ще направи традиционния преглед на страновите и секторни рискове, даващ полезни данни за износителите, Стефан Дьолае, Първан Симеонов, Филип Генев, **Васил Велев**, Николай Генчев, Стоян Панчев и други.

Традиционната вече конференция на Кофас по управление на риска се утвърди като форум, на който се дават полезни решения и актуално ноу-хау от авторитетни представители на управлението и бизнеса. Тя е част от мрежата глобални риск конференции на Кофас по света, които се реализират от 20 години насам в над 20 страни. Обсъжданите теми са съществени за развитието на икономиките – роля на финансовите институции, икономическа криза и перспективи за растеж, глобални икономически тенденции, експортни стратегии, развиващи се страни, иновации, здравеопазване и образование и други. Лектори са били редица влиятелни личности, сред които Кристин Лагард, Ерхард Бусек, Паскал Лами, Нуриел Рубини, Жан-Клод Трише.

За Кофас

Кофас Груп, световен лидер в областта на кредитното застраховане, предлага на компаниите по света решения за защита срещу риск от финансови загуби от техни клиенти, както на местните, така и на международните пазари. За 2014 г. групата разчита на съдействието на 4 406 служители и отчита консолидиран оборот от 1 441 млрд. евро. Представена директно или индиректно в 99 страни по света, Кофас подsigурява транзакциите на близо 40 000 компании в повече от 200 страни по света. Всяко тримесечие групата публикува анализ на риска за 160 държави, на база на уникалните познания за платежоспособността на компаниите, както и на опита на своите 350 оценители на риска, намиращи се в близост до клиентите и техните длъжници. Във Франция Кофас управлява гаранции по износа от името на френската държава.

✓ Танева се среща с млекопроизводителите на 24 март

Ще се срещна с млекопроизводителите на 24 март. Това каза министърът на земеделието и храните Десислава Танева по време на откриването на пролетното издание на Международното земеделско изложение в Стара Загора, предаде „Фокус”.

Министърът каза също, че има създадени областни консултативни съвети по животновъдство, които заседават всеки месец, като такива ще заседават и през март. Те ще имат за цел да подготвят и провеждането на национален такъв в седмицата до 28 март. „Дотогава ще мине и заседанието на Съвета на министрите на земеделието на 14 и 15 март. Темата на този съвет е единствено и само вземане на решение за прилагане на нови мерки във връзка с продължаващата криза в млечния сектор”, заяви Танева. Тя поясни, че в тази връзка до края на февруари всяка страна членка е подала своите предложения, България също.

Земеделският министър припомни, че през есента повечето страни членки са поискали допълнителен финансов пакет от европейски средства, като настоящите предложения на повечето от страните са свързани с допълнителни условия относно разпределението на финансовия пакет. „Независимо от 420 млн. евро, които се разпределиха на всяка страна членка, която произвежда сурово мляко, кризата продължи. Част от страните продължиха да увеличават своето производство на сурово мляко, а търсенето в световен план все още продължава да спада, което не само не подобри ситуацията, но и задълбочи влошаващия се дисбаланс във вреда на производителите на сурово мляко”, посочи тя.

Танева коментира, че в този смисъл част от предложенията поставят и условия помощта да се разпределя не на страни, които увеличават своето производство, предвид това, че по този начин няма как да бъдат възстановени нормалните търговски баланси. „Какво ще се реши, ще стане ясно на 15 март. Какви национални решения ще бъдат взети, зависи от вида на това решение, за да може това, което е възможно като инструментариум да се предложи, за да се помогне там, където положението е най-тежко”, каза още министърът на земеделието.

Припомняме, че днес започнаха проверки във всички мандри в страната заради съмнения на производители за картел в сектор "Млекопреработване".

24 часа

✓ Икономиката е нараснала с 3% през 2015 г.

Икономиката на България е нараснала с 3% през 2015 г., показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ). Подобен реален растеж на brutния вътрешен продукт (БВП) не е наблюдаван след 2008 г. Статистиката показва, че произведената от икономиката стойност е достигнала 86.373 млрд. лв., или с близо 3 млрд. лв. повече спрямо предходната година. Постигнатият резултат надхвърля с 4 млрд. лв. прогнозата на Министерството на финансите, обявена при съставянето на бюджета за 2015 г. Това даде шанс на правителството да похарчи значително повече средства през бюджета.

Brutният вътрешен продукт на един зает се увеличава с 2.5% в сравнение със същото тримесечие на предходната година. Това сочат предварителните данни през четвъртото тримесечие на 2015 г, съобщава "Фокус".

Заетите лица в икономиката са 3 270.1 хил., а общият брой отработени часове е 1 375.5 милиона. Структурата на заетостта по икономически дейности през четвъртото тримесечие на 2014 и 2015 г. показва увеличение на относителния дял в индустриалния сектор и в сектора на услугите. Това се посочва в статистика на Националния статистически институт.

На едно заето лице се падат 7 247.2 лв. от текущия обем на brutния вътрешен продукт (БВП), като всеки зает създава средно 17.2 лв. БВП за един отработен час.

Brutната добавена стойност средно на един зает през четвъртото тримесечие на 2015 г. реално се увеличава с 0.7% и с 0.6% за един отработен човекочас спрямо съответното тримесечие на предходната година.

По предварителни данни за четвъртото тримесечие на 2015 г. равнището на производителността на труда в индустриалния сектор е 5 939.3 лв. brutна добавена стойност (БДС) средно на един зает и 14.0 лв. за един отработен човекочас. В сектора на услугите всеки зает произвежда средно 6 986.8 лв. БДС, като за един отработен човекочас се създават средно 16.2 лв. от текущия обем на показателя. Най-ниска е производителността на труда в аграрния сектор - 1 428.8 лв. БДС на един зает и 3.8 лв. за един отработен човекочас.

✓ Конституционният съд отмени здравната реформа на Москов

Конституционният съд (КС) отмени реформата на здравния министър Петър Москов, с която медицинската помощ, платена от касата, беше разделена на два пакета – основен и допълнителен. Според КС Законът за здравното осигуряване (ЗЗО) я урежда напълно неясно, а това е недопустимо, защото се засягат основни права на гражданите - погават се принципът на правовата държава и чл. 52 от Конституцията, според който гражданите имат право на здравно осигуряване, гарантиращо им достъпна медицинска помощ, съобщава "Правен свят".

Реформата на Москов предвиждаше в основния пакет, плащан от касата, да попадат тежки и социално значими заболявания, към чието лечение ще се насочи основният финансов ресурс, така че пациентите да имат бърз и напълно безплатен достъп до лечение. В допълнителния пакет влизат болести и състояния, които не застрашават живота и лечението им търпи отлагане. За тях няма да се отделят много средства и затова за покриваното от НЗОК лечение ще се чака. Ако пациентът не желае да е в листа на чакащите и иска незабавно лечение, ще трябва да си го плати или да разчита на допълнително здравно осигуряване.

Решението на КС е взето с 11 гласа, като против е бил само Филип Димитров.

Текстът от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), който днес беше отменен от КС е чл. 45 ал. 2. В първата алинея на чл. 45 от ЗЗО са регламентирани видовете медицинска помощ, които плаща Националната здравноосигурителна каса. А във втората, която беше отменена от КС е записано: "Медицинската помощ по ал. 1, с изключение на т. 11, 12 и 15 се определя

като пакет, гарантиран от бюджета на НЗОК. Пакетът е основен и допълнителен и се определя с наредба на министъра на здравеопазването, като се актуализира веднъж годишно, в срок до 31 октомври на съответната година".

Според КС текстът е дотолкова неясен, че не може да се извлече смисълът му. Освен това според конституционните съдии критериите, по които се определя кое заболяване в кой пакет да влязе, трябва да са уредени в закона. Разделянето трябва да става по ясни критерии, уредени в закона, въз основа на които различните заболявания и лечението им да се разпишат подробно в наредба.

КС беше сезиран и с искане за отмяна на чл. 40 ал. 4а от ЗЗО. Той предвижда, че за лицата, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет, ще се правят вноски за здраве върху 55 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се. Освен това в него е залегнало изравняване на вноските с тези на самоосигуряващите се с по 5% на година. КС единодушно е отказал да отмени текста.

Текстовете от ЗЗО бяха атакувани от 61 депутати от опозицията.

✓ Изслушват кандидатите за новия състав на Комисията за защита на конкуренцията

Кандидатите за новия състав на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) ще бъдат изслушани от парламентарната Комисия по икономическа политика и туризъм, съобщава "Фокус".

В края на февруари парламентът откри процедурата за избор на нов състав на Комисията, като депутатите трябваше да направят своите номинации за председател, заместник-председател и петима членове в рамките на седмица. Срокът за внасяне на номинации изтече на 2 март, като вече има 11 кандидати, от които ще бъдат избрани 7.

Изслушването на кандидатите ще стане на открито заседание на Комисията по икономическа политика и туризъм. По време на него кандидатите трябва да представят своята концепция за дейността на КЗК и да вметят своето изложение в рамките на 15 минути. Народното събрание ще избира поотделно председателя, заместник-председателя и петимата членове на комисията чрез явен вот. Кандидатът, получил повече от половината от гласовете на присъстващите народни представители се счита за избран. Комисията за защита на конкуренцията се състои от седем члена, които имат пет годишен мандат, без да имат право да бъдат преизбирани.

Издигнати са общо 11 кандидатури: Анна Георгиева (БСП), Красимир Витанов (Реформаторски блок), Стамен Гърбелов (БДЦ), Николай Илиев (АБВ), Калинка Павлова (БДЦ), Росен Желязков (ГЕРБ), Георгица Стоянова (ГЕРБ), Кирил Добрев (БСП), Пламен Киров (ДПС), Димитър Кюмюрджиев (АБВ) и Кирил Дойчинов. Росен Желязков е единственото предложение за председател, а Димитър Кюмюрджиев е единствения кандидат за заместник-председател на Комисията.

✓ Новият ни посланик в САЩ Тихомир Стойчев със задача да махне визите

Да бъде премахнат визовият режим за българи при пътувания в САЩ, ще е основна задача на новия ни посланик във Вашингтон Тихомир Стойчев. Това става ясно от мотивите, с които правителството предлага на президента Росен Плевнелиев да издаде указ, с който да назначи своя външнополитически съветник за нов представител на България в САЩ.

Правителството е взело решението за смяна на посланика ни в САЩ Елена Поптодорова с външнополитическия съветник на държавния глава на закрито заседание миналата сряда. То вече е публикувано в правителствената система за правна информация.

Смяната на посланиците трябва да стане до средата на годината, става ясно от решението на МС. Тепърва Плевнелиев трябва да издаде указ за нея.

Емил Ялнъзов е новият посланик на България в Полша, става ясно пък от публикуван в "Държавен вестник" указ на Плевнелиев. Той сменя на поста Василий Такев, който от миналата година не е във Варшава - бе върнат в София, за да стане постоянен секретар на МВНР.

Труд

✓ Румяна Бъчварова: Повече от 4 000 полицаи не достигат в страната

Повече от 3-4 000 полицаи не достигат в страната, но за тях няма бюджет. Това заяви вътрешният министър Румяна Бъчварова пред БНТ.

„Много е трудно в тези условия да се работи. И ресурсите и числеността на състава не са достатъчни. Не достигат повече от 3-4 хиляди полицаи, но ние нямаме бюджет за тях“, каза Бъчварова и допълни, че малкият бюджет на МВР е хроничен проблем.

„Ако сега обявим 3000 конкурса, които са невъзможни за провеждане, ще има ефект след една година. Това е проблем, който трябва да е ясен за всички. Общата численост на полицаите е изключително ниска, но това означава повече пари“, уточни министърът.

Армията по границата

Бъчварова уточни, че решението армията да бъде пратена за защита на границата от имигранти е добро. „Предстои да се уточни, по какъв начин ще се използват всички възможни средства по границата. Ние ще имаме повече хора, повече сили, с които да можем да противодействаме. Това беше тествано на учението по границата“, каза силовият министър.

По думите ѝ няма причина да се притесняваме, защото в българската армия има много офицери, които имат опит в такива ситуации.

„Преди началото на учението имахме среща с кметовете на общините. Организираме възможности за настаняване, което е задължително да се случи. Правим всичко възможно за хората там“, посочи още тя.

След тази нощ и Сърбия затвори границите, но това не променя ситуацията у нас, тъй като страната ни всеки ден е задържала и досега опитващи се да влязат в западната ни съседка мигранти, допълни Бъчварова.

Натискът от Гърция е голям, но мисля, че Европейското решение за спиране на нелегалното влизане ще бъде силен сигнал към тези, които се канят да тръгнат. Към момента реалистичната цел е да бъде намален бежанският поток, каза още вътрешният министър.

Протести

Има намерение за протести, заяви Бъчварова на въпрос докога ще се планират такива. „Разчитам на доброто разбиране от страна на синдикатите, затова, че нашите мерки, които планираме, целят един много положителен резултат за организация на работата в МВР и разходването на средствата. Това ще се отрази положително на всички служители в крайна сметка“, посочи тя. Намерението за протестите е отложено за 16 март, ден след като МВР ще представи мерките си в Народното събрание.

„Убедена съм, че ще постигнем съгласие със синдикатите. Ние имаме различна позиция за изразяване на отговорностите. Министърът има отговорност за бюджета и пр. в системата.

Диалогът трябва да установи, че няма противоречие между едните действия и другите. Синдикатите защитават синдикалните интереси. Надявам се да не се случи блокада на градове. Не виждам какъв положителен резултат може да има от тези действия за реформата“, допълни министърът.

Битовата престъпност в селата

Опитваме се да компенсирате липсата на полицаи в селата. Но общата система на сигурност трябва да се мисли по друг начин. Да видим докъде може да стигнат правомощията на местната власт. Ние мислим в друга посока – овладяване на криминалния контингент, наблюдение на неговото поведение е сред тях. Нападенията в селата се извършват от рецидивисти“, обясни Бъчварова ситуацията с нападенията над възрастни хора в малките населени места, където полицаи няма.

По думите ѝ МВР иска да се гарантира качеството на видео заснемането, за което работи с местната власт, за да може да служи при разследването на престъпленията.

„Идеята за селската полиция може да се обсъжда, но сега ние успяваме докдето можем с предизвикателствата. Има хора и служители, които и изпълняват различни задачи. Би трябвало да се помисли за общинска полиция. Това е дълъг процес“, обобщи темата министърът.

✓ Отиваме на война само доброволно

Българите ще ходят на война, за да бранят родината си, само на доброволен принцип. Този либерален подход е записан в проектопромените на Закона за резерва на въоръжените сили. Текстове са предоставени за обсъждане и мнения на депутатите, след което ще бъдат публикувани за обществено обсъждане и внесени за гласуване в Министерския съвет.

В новия законопроект има отделна глава „Подготовка на гражданите за защита на отечеството“. В общите положения обаче се въвежда текстът, че тя се извършва единствено на доброволен принцип. Това означава, че във военно положение хората, които нямат военна подготовка, няма да имат ангажимент към отбраната на страната.

Принципно този текст се бие отчасти с конституцията, където е записано, че „защитата на отечеството е дълг и чест за всеки български гражданин. Подготовката на гражданите за защита на отечеството се урежда със закон“.

Оспорваната и критикувана точка за вписване на военен отчет на всички младежи от 18 до 32 години е останала в проектодокумента. Мотивите за това бяха, че е необходимо да се попълват въоръжените сили в мирно време. След отпадането на наборната служба възникна сериозен проблем с попълването на резерва. На фона на този проблем липсва мотивация, защо е сложен таван от 32-годишна възраст за влизане в резерва. Експерти твърдят, че много малко хора от този възрастов диапазон ще пожелаят доброволно да минат през обучение и да се водят на отчет.

Според новите поправки цивилните служители, които са назначени по трудово или служебно правоотношение в МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и БА няма да имат право да служат в резерва. Аргументът е, че при военно положение или положение на война, те няма да бъдат освобождавани от изпълнение на служебните им задължения и няма да им се прекратява договорът.

Удължава се и срокът за обучение на резервистите. През годината те вече ще могат да бъдат викани за 25 дни, а в сега този срок е 15 дни. Предлага се и създаване на Единен учебен център за начална военна подготовка, в който да се дава начална военна подготовка, както на резервисти, така и на български граждани, желаещи да придобият военна подготовка на доброволен принцип.

Допълват се задълженията на всички българските граждани, които са запасни с мобилизационно или без мобилизационно назначение да уведомяват органите по военния отчет при напускане на страната за повече от 6 месеца, както и при ползване на отпуск поради бременност, раждане или осиновяване и отпуск за отглеждане на дете, както и след завръщането и след прекратяване на отпуска.

Създава и законова възможността гражданите и студентите, които доброволно са се записали да преминават през курсовете по начална или специална военна подготовка да имат право на практически занятия с използване на оръжие, боеприпаси, взривни вещества и пиротехнически изделия.

Въвежда се възможност за прекратяване на договора за служба в доброволния резерв преди изтичането на неговия срок без всяка от страните да дължи предизвестие, в случай на промяна на трудово/служебно правоотношение и отказ на новия работодател/орган по назначаване да подпише допълнително споразумение към договора за служба в доброволния резерв.

Сега

✓ Най-евтин е бензинът във Варна, най-скъп - в София

До 50 стотинки на литър е разликата в цената на горивата на бензиностанциите на едни и същи фирми в страната

Драстични разлики в цените на горивата има в различните градове в България. Те варират от няколко стотинки до над 0.50 лв. за литър, установиха репортерите на в. "Сега". Забележително е, че огромни разлики има между цените на едно и също гориво на бензиностанции от една и съща верига. София се очертава като много скъп град, а Варна - като рай на евтиния бензин и дизел. Тенденцията е цените да растат с отдалечаването от морето.

Лидер по най-ниски цени в цялата страна е Варна, показва класация на сайта fuelo.bg. На второ и трето място по евтиния са Габрово и Кърджали, а най-скъпо излиза пълненето на резервоара в София. Преди столицата се нареждат бензиностанциите в Ловеч и Добрич. В "златната среда" по цени са Враца, Перник и Шумен.

Цените на най-масовия бензин варират от 1.56 до 1.91 лева за литър. При А98 разликите са още големи - цената му вчера се движеше между 1.70 до 2.23 лева за литър. Така например варненските бензиностанции, вкл. "Бенита", "Газтрейд", "Петрол" и др., масово са продавали А98 около 1.70 лв., докато в Кърджали, Шабла, София и Хасково са зареждали на значително по-високи цени.

Драстични разлики има и в продажните цени на дизела, които вчера варираха от 1.46 до 1.84 лв. за литър. На различна цена са продавали дизела си и от "ЛУКОЙЛ". Така например във Варна той се е търгувал за 1.46 лв./л, докато в Карлово цената е била 1.79 лв./л. Подобна е и ситуацията за ОМВ, която във Варна е продавала дизела за 1.46, докато литърът в Търговище е струвал 1.79 лева. Сериозни разлики има и в цената на метана.

Експерти, които не пожелаха да бъдат цитирани, обясниха пред в. "Сега", че е нормално една и съща верига да има различни регионални цени. Във Варна например, след като бизнесменът Веселин Марешки обяви агресивно ниски цени на горивата и започна масово да "отмъква" клиенти на другите бензиностанции, всички играчи се принудиха също да свалят гарда. "Те са готови да работят с минимална печалба и дори на загуба за определен период само и само да не губят клиентите си", обясниха експертите. Според тях разликата в цените идва и от "класата" на компаниите - някои правят луксозни бензиностанции, пращат служителите си на обучения, влагат подобрители в горивата и затова при тях е по-скъпо.

"Не съм на загуба, нашата сила е, че успяваме да намерим баланса между потребителите и моя интерес. Ние като бизнесмени сме доволни и това се харесва на потребителите", обясни пазарната си тактика Марешки. Вчера той обяви новите си планове. Сред тях е изграждането на бензиностанция и в София, която трябва да отвори врати до шест месеца. "В момента разглеждаме около 20 обекта, в които да реализираме нашата дейност в 20 града", каза още той на специална пресконференция във Варна.

"Цената на бензина скоро ще бъде под 1.50 лв., а в София е 1.90 лв. Цените на едро в София обаче са по-ниски, отколкото във Варна. За съжаление тези разлики не влизат в джобовете на българския народ, а навсякъде другаде. Някои платени от конкуренцията специалисти казаха, че това противоречи на свободния пазар. Вижда се, че при определени условия явно води до изкривяване на пазара. Държавата трябва да се намеси не с тежки регулации, а като сложи горна граница на цените на горивата, с която търговците да не могат да се договарят и да злоупотребяват", добави той.

Любопитен факт е, че цените на горивата, на които продават различните вериги в отделни региони, също са сходни въпреки започналото производство от КЗК за установяване на картел при големите вериги. Вчера в София например в обектите на седемте разследвани компания А95 струваше еднакво - 1.83 лева за литър.

Вчера петролните компании отказаха да коментират цените на горивата. От Българската петролна и газова асоциация, където членуват повечето фирми от бранша, също запазиха мълчание заради започналото производството за установяване на картел от КЗК. Комисията всъщност започна разследването на седем петролни компании - основни играчи на българския пазар, заради съмнения за незаконни картелни договорки точно когато цените "се разиграха".

Преди дни и от КЗК не можах да кажат на каква печалба са работили фирмите, подозирани в картел, защото това е търговска тайна. Комисията засече близост в ценовата политика при "Шел България", "Ромпетрол България", "Еко България", "ОМВ България", "Петрол", "НИС Петрол" и "ЛУКОЙЛ България". Отделно от разследването срещу тях КЗК започна и производство за установяване на господстващо положение срещу "ЛУКОЙЛ Нефтохим" - отново заради съмнения за ценови игри.

КОНТРОЛ

Наскоро в поредната акция "Горива" на МВР, НАП и Агенцията по метрология и технически надзор се оказа, че са засечени разлики в касовата наличност на отделни бензиностанции и неработещи нивомери. Отделно от това някои обекти в Харманли, София, Бургас, Варна и Плевен са продавали некачествено гориво. Спрени от продажба бяха 17 000 л бензин и дизел. В Хасково инспекторите се натъкнали на липсваща бензиностанция фантом - на адреса липсвал такъв обект, но пък към НАП регулярно са постъпвали данни за реализирани обороти. На бензиностанция във Враца 1500 л гориво се съхранявало в бутилки, от които клиентите можело да заредят. На обект в Харманли пък е засечено не само гориво с изключително лоши показатели, но и колонки, които измерват в ущърб на клиента. Същата бензиностанция е проверявана при предишни операции, установени са били същите нарушения, без да е последвала реакция. Подобна е ситуацията и с обект на територията на столицата, който продавал некачествено гориво.

✓ НПО-та ще решават кои граждански проекти ще получават пари от хазната

Организациите с представители в съвета за взаимодействие няма да могат да кандидатстват за финансиране

Неправителственият сектор вече ще има думата за начина, по който ще се разходват парите от държавното финансиране за организациите, извършващи обществена дейност у нас. Това става възможно с нова разпоредба в Закона за юридическите лица с нестопанска цел, подготвяна от ГЕРБ и Реформаторския блок. Промяната предвижда създаването на съвет за взаимодействието с гражданските организации към Министерския съвет. Новата структура, в която ще влязат избрани с конкурс НПО-та, ще се разпорежда с парите, отпускани всяка година от държавния бюджет за граждански проекти. По искане на ГЕРБ ще се запише, че начело на съвета ще застане премиерът или ресорният му заместник в правителството. Засега обаче не е ясно дали той ще има глас при разпределянето на парите, или ще има само координираща функция.

Идеята за създаването на съвета беше залегнала в законопроект, изготвен от правосъдното министерство в началото на 2015 г. По неясни причини обаче това предложение отпадна от проекта преди влизането му в парламента през октомври м.г. Първоначалната идея беше половината членове на съвета да бъдат представители на НПО-сектора, а останалите - на различни държавни ведомства. От сегашното предложение на управляващите не стана ясно дали това разпределение ще се запази. Желаетелите да влязат в съвета сдружения ще минават през организиран от МС конкурс. Основното изискване към кандидатите е да са развивали минимум 5-годишна дейност в сектора. Работата в съвета ще е на доброволни начала - членовете му няма да получават заплати. По-важното е, че организациите, които са ги излъчили, няма да имат право да кандидатстват със свои проекти за държавно финансиране.

Парите на съвета ще идват от бюджета на МС в размера, който се заделя в годишния държавен бюджет за организации, развиващи дейност в обществена полза. Съветът ще може да определя приоритетните направления за финансиране, както и начина, по който ще се харчат парите. Освен това ще дава становища по всички стратегии, политики и програми, засягащи гражданския сектор, и ще прави годишен преглед на проблемите и постиженията му.

На проведено вчера обществено обсъждане на законовите промени в парламента представителите на НПО сектора дадоха своето одобрение. Но предупредиха, че на съвета се възлагат прекалено много задачи, с които той няма да има капацитета да се справи. "Не бива да превръщаме съвета в министерство на НПО-тата", предупреди участник в дискусиата. Предложението, около което всички участници се обединиха, е съветът да се занимава само с разглеждането и одобряването на представяните за финансиране проекти. А чисто техническата дейност да се възложи на специално подбрана за целта външна организация като по този начин се избегне необходимостта от нова администрация.

✓ Започва проверка на правилника за възлагане на обществени поръчки

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) започва анализ на правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки (ЗОП). Това става ясно от съобщение на сайта на антимонополния орган. Проектът на правилник беше публикуван за обществено обсъждане от финансовото министерство преди дни. КЗК ще трябва да установи дали предложените в правилника текстове не ограничават конкуренцията.

Документът урежда начина, по който се организират конкурсите, необходимите минимални документи, какви условия могат да поставят възложителите и др. Според вносителите един от най-съществените моменти в правилника е вътрешноведомственото или т. нар. "инхаус възлагане". Това е изключение, при което обществена поръчка не се провежда, тъй като работата може да бъде извършена от звено или предприятие, което е под шапката на възложителя. Предвидено е да се създаде регистър, който ще съдържа информация за всяко лице, което възнамерява да подаде заявление и оферта в процедура за обществени поръчки, както и за органите, ангажирани с контрола и обжалването на процедурите. С правилника се уреждат всички въпроси за вписването в регистъра, достъпа до информацията в него, както и вида на документите, които се използват.

Новият ЗОП, който трябваше да въведе европейските норми, беше критикуван от всички партии. Според депутати приетият преди месец нормативен акт отваря вратите за злоупотреби. С него се дават широки права на председателя на КЗК. Силно оспорван беше и текстът, според който възложителят може да избере за изпълнител на обществена поръчка фирма, която е във фалит, обвинена е в корупция или се е провалила при изпълнението на други поръчки.

Монитор

✓ Министър Московски договаря в Иран нов транспортен коридор от Черно море до Персийски залив

България и Иран имат готовност за съвместна работа по развитието на нов транспортен коридор Черно море - Персийски залив, от България през Армения, Азербайджан и Грузия до Иран. Тази позиция бе изразена на Осемнайсетата сесия на Смесената междуправителствена българо-иранска комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество, която се провежда в Техеран от 6 до 9 март, събщи пресслужбата на министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Ръководител на българската делегация на форума е министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Ивайло Московски.

На среща с иранския министър на транспорта и градското развитие Абас Ахмад Ахунди министър Ивайло Московски заяви, че коридорът ще създаде възможности за ефективни и надеждни товарни превози между държавите от Близкия Изток и Централна и Източна Европа. Проектът ще допринесе за оползотворяване на нарастващия търговски потенциал в двата региона и обслужване на транзитния трафик от и за Далечния Изток.

Този въпрос бе поставен и по време на разговора на министър Ивайло Московски с министъра на промишлеността, мините и търговията Мохамад Реза Нематзаде. Двамата министри са изразили общата си позиция, че България може да бъде врата за Иран към Европа, а Иран - врата за България към Персийския залив и Азия.

Сред темите на срещата бе отварянето на банковите системи, както и възможността двете държави да гарантират търговския стокообмен чрез различни платежни инструменти. Бе уточнен обмен на делегации между Минно-геоложкия университет в България и ирански висши училища.

Иранският министър на промишлеността се обърна към министър Московски с молба за съдействие Иран да стане член на Световната търговска организация (СТО) и получи уверение за подкрепа. В заключение българският министър заяви, че България и Иран имат добри политически отношения, сега е време да бъдат развити и икономическите връзки.

Министър Ивайло Московски проведе среща и с министъра на информацията и комуникационните технологии Махмуд Ваези. По време на разговора българският министър предложи да се активизира сътрудничеството по актуалните въпроси в тази сфера. Министър Московски изрази интерес към обмяна на информация и опит в сферите на електронното управление, информационните технологии, електронните и пощенските съобщения. Иранският му колега предостави информация за административната структура, отговорна за електронното управление, развитието и поддръжката на центрове за данни и управлението на интернет като значим стратегически ресурс.

Министър Московски увери министър Ваези, че българската страна има готовност за подписване на Меморандум за разбирателство за сътрудничество между Български пощи и Пощенската компания на Иран.

По време на Осемнайсетата сесия на Смесената междуправителствена комисия са създадени комитети, които ще подготвят общ меморандум и протокол от срещата. Заседанието на Смесената междуправителствена българо-иранска комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество продължава и утре.

✓ Какви са ефектите от отрицателната лихва върху свръхрезервите на банките у нас?

Влиянието е от лихвите на междубанковия пазар през резервите и управлението на ликвидността и е дискуссионно дали ще се отрази на лихвите и реалния сектор

Отрицателният лихвен процент върху свръхрезервите на търговските банки, който Българска народна банка (БНБ) въведе от 4 януари 2016 г., е довел до намаляване на общите им резерви, до по-интензивно управление на ликвидността чрез покупко-продажба на валута и оттам – до трансформация на парични средства.

Заради негативната лихва лихвените индекси на междубанковия пазар, които стоят в основата на формирането на лихвите по кредитите и по депозитите, също преминаха на отрицателна територия за пръв път, като срочностите за индекса SOFIBID, например, от овърнайт та чак до 5 месеца вече са отрицателни.

На 26 ноември 2015 г. Управителният съвет на БНБ прие нова Наредба №21 за задължителните минимални резерви на банките, която действа от 4 януари 2016 г. С новата наредба се прилага отрицателен лихвен процент за свръхрезервите на търговските банки, когато лихвеният процент по депозитното улеснение на Европейската централна банка (ЕЦБ) е отрицателен, и нулев лихвен процент, когато лихвеният процент по депозитното улеснение на ЕЦБ е положителен или нулев.

От декември 2015 г. насам и броени дни преди редовното заседание на ЕЦБ лихвата по депозитното улеснение е -0,3%, т.е. с толкова се „облагат“ и банките у нас за това, че държат повече резерви от минимално изискуемите при централната банка. Очакванията на пазарите са, че на 10 март ЕЦБ ще понижи още отрицателната лихва и тя ще стане поне -0,4%. Те идват на фона на предупрежденията от Банката за международни разплащания, че е трудно да се предвидят последиците от допълнително намаляване на лихвите под нулата и неизвестните за това какви ще са ефектите за финансовия сектор, а оттам – и върху реалния.

Отрицателната лихва в България бе въведена на фона на високата ликвидност в банковата система, мерена чрез коефициента на ликвидност, изчисляван по Наредба №11 на БНБ, който към 31 януари 2016 г. се повишава до 36,83% от 36,71%, колкото бе в края на 2015 г., и ниската кредитна активност, която се обуславя от търсенето на заемни средства, тяхната цена, която пада, и склонността на банките за поемане на риск в средата на ниски лихви.

„Липсата на алтернативи за пласиране на излишъка от ликвидност извън страната поради понижаващата се и дори отрицателна доходност в еврозоната бе причина банките да увеличават средствата си по сметки в БНБ. Към декември 2015 г. свръхрезервите, оценени чрез превишението на поддържаните средства в БНБ над изискуемия минимум на резервни активи по Наредба №21, възлязоха среднодневно на 127,8% (56,5% в края на 2014 г.)“, посочват от самата централна банка в актуалното си тримесечно издание „Икономически преглед“.

Справка на Investor.bg на база данните на БНБ показва, че в края на декември 2015 г., т.е. преди въвеждането на отрицателната лихва и откогато са актуалните публични данни, среднодневният месечен размер на свръхрезервите е бил 7,368 млрд. лв. спрямо 6,416 млрд. лв. средно за ноември 2015 г. и при дори 2,986 млрд. лв. в края на 2014 г.

Първите за новата година месечни данни за финансовите резултати на банковата система, публикувани на 29 февруари 2016 г., разкриват, че през януари, който е и първият месец, откакто БНБ налага отрицателна лихва от 0,3% върху свръхрезервите на банките при нея, се забелязва спад на парите, които търговските банки държат при централната банка, трансформиране на парични наличности в депозити на виждане (До поискване) и пренасочването им към финансови инструменти.

Надзорните данни показаха тогава, че по статията „Парични салда при централни банки“ има спад от 10,2% на месечна база, или с 1,5 млрд. лв., до 13,273 млрд. лв. Паричните наличности са надолу с 18,7% на месечна база, или с 338,6 млн. лв., до 1,468 млрд. лв., докато статията „Други депозити на виждане“ нараства с 54,8% спрямо декември до 2,59 млрд. лв.

Така към 31 януари 2016 г. паричните средства на банките и съхраняваните от тях средства в БНБ възлизат на общо 17,33 млрд. лв., което все още е една пета от балансовото число на банковата система.

И още – в първия си за годината редовен месечен обзор за развитието на българската икономика на дирекция „Икономическа и финансова политика“, публикуван на 8 март, Министерството на финансите посочва, че банковите резерви намаляват с 10,5% на месечна база спрямо 2015 г. най-вероятно заради отрицателната лихва на БНБ.

Но за понижението на парите на банките при БНБ става ясно и от оперативните данни за управлението на ликвидността на банковата система, публикувани всеки ден на страницата на централната банка. Изчисленията на Investor.bg на база тази

статистика сочат, че от общо 14,655 млрд. лв., колкото са били средствата на банките по техните сметки в БНБ в левове и евро на 4 януари, те намаляват до 11,446 млрд. лв. на 29 януари 2016 г.

„С влизането в сила на новата наредба в периода от 4 януари до 20 януари 2016 г. се наблюдаваше понижение на депозитите на банките в БНБ поради намаление на свръхрезервите им“, признават от централната банка в изданието си „Икономически преглед“, като спадът е продължил и през целия януари.

Оперативни данни за управление на ликвидността на банковата система (в хил. лв.)

Дата	Средства по сметките на банките в БНБ в евро	Средства по сметките на банките в БНБ в лева	Общо средства по сметките на банките в БНБ
4.01.2016	3 273 679	11 381 131	14 654 810
5.01.2016	3 086 897	10 575 512	13 662 409
6.01.2016	3 439 534	9 359 744	12 799 278
7.01.2016	4 350 755	7 885 411	12 236 166
8.01.2016	2 919 478	9 566 513	12 485 991
11.01.2016	2 186 433	10 173 863	12 360 296
12.01.2016	2 596 375	9 789 880	12 386 255
13.01.2016	2 130 497	10 255 605	12 386 102
14.01.2016	2 120 522	10 033 357	12 153 879
15.01.2016	2 067 519	9 316 436	11 383 955
18.01.2016	2 042 875	9 343 970	11 386 845
19.01.2016	2 003 954	9 428 634	11 432 588
20.01.2016	2 042 680	9 728 288	11 770 968
21.01.2016	2 030 554	9 715 121	11 745 675
22.01.2016	2 045 222	9 623 537	11 668 759
25.01.2016	2 023 513	9 584 720	11 608 233
26.01.2016	2 021 166	9 395 097	11 416 263
27.01.2016	2 011 973	9 504 722	11 516 695
28.01.2016	1 945 084	9 393 292	11 338 376
29.01.2016	1 949 778	9 496 517	11 446 295

Таблица: Изчисления на Investor.bg по данни на БНБ

Данните подсказват, че въпреки че имаха над месец, за да се подготвят за въвеждането на отрицателната лихва върху свръхрезервите, самите търговски банки може би не са знаели как точно да реагират на промяната.

В своя тримесечен преглед за първото тримесечие на 2016 г., в който разглежда техническите аспекти на отрицателните лихви в еврозоната, Швеция, Швейцария, Дания и Япония, Банката за международни разплащания посочва, че банките са опитали да избегнат негативните ефекти и потенциалните рискове и неизвестни от отрицателните лихви, като са удължили срокността на инвестициите си във финансови инструменти или са отпусkali по-рискови кредити.

В България може би първоначалната реакция е била по линия на увеличаване на инвестициите във финансови активи, а не толкова на повишена кредитна активност, която всъщност липсва.

[Банкеръ](#)

✓ ЧЕЗ тегли инвестиционен заем

"ЧЕЗ Разпределение България" АД ще тегли заем за инвестиции в енергийни съоръжения. Решението ще бъде гласувано на предстоящото извънредно общо събрание на акционерите, насрочено за 7 април.

Заемодател на дългосрочния целеви заем ще бъде ще бъде "ЧЕЗ Българийн Инвестмънтс Б.В.", Холандия. Максималният размер на главницата ще бъде до 15 млн. евро.

На събранието ще бъдат гласувани и промени в надзора на дружеството.

От състава на Надзорния съвет ще бъдат освободени Петър Холаковски, Томас Плескач и Злата Гронингерова. Предложените попълнения в надзора са Иво Хлавач, Ярослав Мацек и Томаш Пивонка.

✓ Председателят на Областния читалищен съюз – Смолян на среща при президента

На 1 март представители на Съюза на народните читалища бяха приети от президента Росен Плевнелиев, който е патрон на честванията за 160-годишнината на читалищното дело в България. В делегацията беше и Христо Гиневски – председател на Областния читалищен съюз – Смолян и на читалище “Кирил Маджаров”, което през месец май ще чества своята 150-годишнина, съобщиха от културната институция.